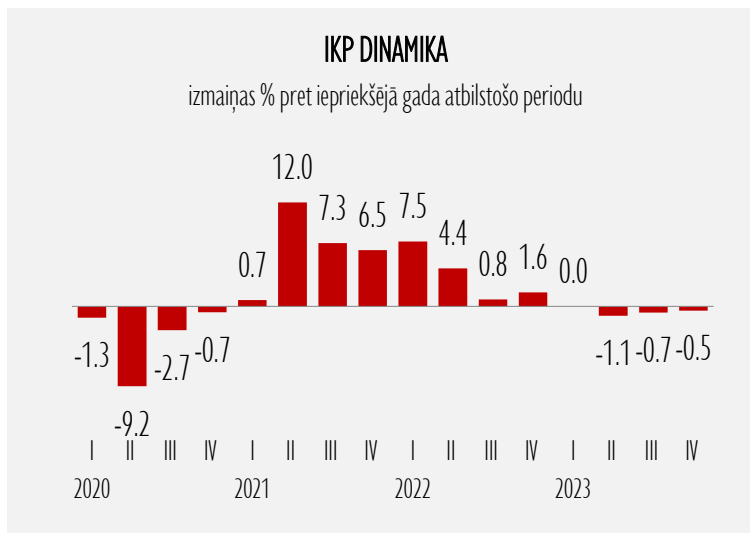

Lai arī kopumā 2023.gadā IKP saruka, sākot ar gada otro pusi, ekonomiskās aktivitātes ir sākušas pamazām palielināties

Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes iekšzemes kopprodukta ātro novērtējumu pagājušā gada 4.ceturksnī IKP bija par 0,5% mazāks nekā 2022. gada 4.ceturksnī (salīdzināmās cenās pēc neizlīdzinātiem datiem). Pēc CSP provizoriskām aplēsēm IKP ietekmēja pieaugums ražojošajās nozarēs (par 3,6%), kā arī samazinājums pakalpojumu nozarēs (par 0,7%) un produktu nodokļu ievākumā (par 9,2%). Kopumā pagājušajā gadā IKP saruka par 0,6 procentiem.

Jau iepriekš ekonomiskās attīstības tendences rādīja, ka 2023. gadā IKP saglabāsies tuvu 2022. gada līmenim. Nelabvēlīga situācijā ārējā vidē un vājais pieprasījums ietekmēja Latvijas eksporta rādītājus. Augstā inflācija negatīvi ietekmēja mājsaimniecību patēriņu un iedzīvotāju reālos ienākumus. Ģeopolitiskā situācija reģionā un vājā kredīvēšana kavēja straujāku investīciju kāpumu.

Vienlaikus atzīmējama ir arī pozitīva tendence – 4.ceturksnī, salīdzinot ar 2023. gada 3. ceturksni, pēc sezonāli un kalendāri koriģētajiem datiem IKP palielinājās par 0,4%, kas liecina, ka ekonomiskā aktivitāte, lai arī mērenos tempos, tomēr palielinās. Detalizēti dati par aizvadītā gada pēdējo ceturksni būs pieejami pēc mēneša.

Paredzams, ka šogad situācija ekonomikā uzlabosies. Starptautiskās institūcijas prognozē, ka Latvijas lielākajos eksporta tirgos 2024. gadā ekonomika augs, kas pozitīvi ietekmēs eksporta iespējas. Reālajai algai atsākot pieaugt, sagaidāms, ka palielināsies arī privātais patēriņš. ES fondu programmu īstenošana pozitīvi ietekmēs investīciju dinamiku.

Tāpat kā bija vērojams pēdējos gados, arī šogad nozaru griezumā visticamāk saglabāsies ļoti atšķirīgas tendences. Līdzīgi kā 2023. gadā, arī šogad straujākais pieaugums sagaidāms būvniecības nozarē. Pozitīvi nozares attīstību ietekmēs gan ES fondi un publiskie pasūtījumi, gan inflācijas mazināšanās, kas mazāk ietekmēs īstenojamo būvniecības projektu sadārdzināšanos. Pēc krituma 2023. gadā pakāpeniski atgūsies tirdzniecības nozare, ko pozitīvi ietekmēs ārējās tirdzniecības plūsmu palielinājums un vairumtirdzniecības nozares dinamika. Savukārt mazumtirdzniecības nozari pozitīvi ietekmēs privātā patēriņa pieaugums. Sagaidāms, ka pie pozitīviem izaugsmes tempiem atgriezīsies apstrādes rūpniecība, ko galvenokārt noteiks eksporta iespēju uzlabošanās. Grūtības saglabāsies atsevišķiem uzņēmumiem, kuri ir saistīti ar Krievijas un NVS valstu tirgiem un šajā situācijā būs jāturpina meklēt jaunas piegāžu iespējas un jauni preču noieta tirgi. Uz iekšējo tirgu orientētās rūpniecības nozares ietekmēs iedzīvotāju pirktspēja.

Būtiski nepasliktinoties norisēm ārējā vidē, paredzams, ka ekonomikas izaugsme 2024. gadā varētu sasniegt 2 - 3 procentus.